

Onderwerp : Opheffen gemeenschappelijke regeling Hypotheekfonds Noord Brabantse Gemeenten (HNG)
B&W vergadering : 10 juni 2008
Dienst / afdeling : MO.BJZ

Aan de gemeenteraad,

Om het eigen woningbezit in de provincie Noord-Brabant te bevorderen werd in 1933 de Stichting Hypotheekfonds te Eindhoven opgericht. Vanwege de gekozen rechtsvorm stuitte de stichting in de 60er jaren van de vorige eeuw op het probleem dat zij niet voldoende kapitaalmiddelen kon aantrekken om haar taak – het verstrekken van hypothecaire leningen voor de financiering van woningen - goed te blijven uitvoeren.

Daarom werd in 1966 de Naamloze Vennootschap “Bouwfonds Zuid-Nederland NV” opgericht. Daarvan werden ondermeer de Noord-Brabantse gemeenten aandeelhouder. Deze NV is enige jaren daarna omgezet in het Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG). Er is een hypotheekbedrijf gerealiseerd waarmee het eigen woningbezit in onze provincie een forse impuls heeft gekregen.

Begin jaren 90 van de vorige eeuw bleek verdere schaalvergroting noodzakelijk om de taak van het HNG voldoende adequaat te kunnen blijven uitvoeren. Daarnaast speelde in toenemende mate de concurrentie van anderen, onder meer de algemene banken, een rol. Op 18 februari 1993 werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen HNG, NV Bouwfonds en Bouwfonds Hypotheken BV. Op 22 december 1995 (effectief 1 januari 1996) werd besloten de aandelen van HNG over te dragen aan NV Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. Door verkoop van de aandelen werd de samenwerkingsovereenkomst van 18 februari 1993 beëindigd.

De koopprijs werd niet in één termijn betaald, maar uitgesmeerd over 25 gelijke jaarlijkse termijnen (eerste termijn 1 september 1996, laatste termijn 1 september 2020). Om aan de verplichtingen te voldoen heeft de koper (Bouwfonds) een bedrag in depot geplaatst bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Jaarlijks wordt 1/25 deel van dit depot vrijgemaakt en beschikbaar gesteld aan de verkoper (HNG). Het HNG boekt per dezelfde datum de ontvangen verkooptermijn door naar de bankrekening van de diverse gemeenten, naar rato van hun aandeel in de koopprijs.

Om de gemeentelijke belangen te bewaken werd de “Gemeenschappelijke Regeling Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG) vastgesteld. De regeling is op 18 november 1997 in werking getreden.

Beleidsmatige context

In de overeenkomst van 22 december 1995 zijn (voor zover thans nog van belang) twee afspraken neergelegd die – op termijn – rechten en verplichtingen over en weer inhouden, met name:

1. HNG – en daarmee automatisch de deelnemende gemeenten – heeft zich verplicht garant te blijven staan voor de borgtochten die zij verstrekt bij het aantrekken van kapitaal door HNG én bestaande garanties van deelnemende gemeenten (op door het hypotheekfonds verstrekte leningen) blijven ten behoeve van NV Bouwfonds volledig van kracht;
2. NV Bouwfonds is aan HNG een koopsom verschuldigd bestaande uit 25 jaarlijkse koopsomtermijnen van f 24.000.000,-- te voldoen per 1 september van ieder kalenderjaar, voor het eerst per 1 september 1996.

Ad 1

Het Bouwfonds heeft op 28 september 2005 aan HNG bericht dat vanaf 31 december 2005 voor het HNG geen verplichtingen meer bestaan ten opzichte van kapitaalverstrekkers van HNG. Alle leningen van destijds zijn afgelost. Het Bouwfonds heeft op grond daarvan HNG verzocht om nader overleg met als doel te komen tot mogelijke beëindiging van het HNG.

Ad 2

Op grond van een deposito-overeenkomst van 11 april 1996 (gesloten tussen Bouwfonds, HNG en BNG) staat het depot op naam van de gemeenschappelijke regeling HNG. Deze tenaamstelling kan gewijzigd worden middels een acte van cessie waarbij HNG, BNG en de betreffende gemeente overeenkomen dat de vordering van HNG overgaat naar de betreffende gemeente. Voor de gemeente wijzigt er feitelijk niets, de koopsomtermijn wordt gewoon per 1 september ontvangen. Verschil is dat het HNG (als intermediair) geen rol meer speelt.

De BNG heeft zich bereid verklaard kosteloos mee te werken aan deze omzetting.

Beoogd effect en/ of resultaat

Voor de deelnemende gemeenten wijzigt er feitelijk niets. De noodzaak om de gemeenschappelijke regeling HNG nog in stand te houden is niet meer aanwezig.

Het Dagelijks Bestuur van het HNG heeft dan ook alle deelnemende gemeenten benaderd met het verzoek om de raad te laten besluiten in te stemmen met opheffing van genoemde gemeenschappelijke regeling, onder de volgende voorwaarden:

- Bouwfonds verklaart het HNG te vrijwaren van alle aanspraken die direct of indirect nog mochten opkomen ter uitvoering van de overnameovereenkomst van 22 december 1995;
- Alle gemeenten die nog aanspraken ontfangen aan de depotconstructie tussen HNG en BNG moeten instemmen met een nieuwe depotconstructie. Er moet dus sprake zijn van uniforme besluitvorming. Ook als slechts één gemeente haar medewerking weigert kan het voorstel geen doorgang vinden.

Ongetwijfeld heeft de gemeenschappelijke regeling HNG in het verleden haar nut bewezen. Maar gelet op de actuele stand van zaken heeft de opheffing nu de voorkeur. Er komt een einde aan extra "bestuurlijke drukte" die feitelijk niets toevoegt aan de praktijk.

Argumenten

Daar de koopprijs in totaliteit in deposito is gestort bij de Bank Nederlandse Gemeenten en alle leningen, waarvoor het Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten borg stond, zijn afgelost vervalt de grond voor het voortbestaan van het HNG. Gelet op het bovenstaande heeft opheffing van het HNG derhalve de voorkeur en komt er een einde aan extra "bestuurlijke drukte" die feitelijk niets toevoegt aan de praktijk.

Middelen

De kosten die verbonden zijn aan het op adequate wijze beëindigen van de gemeenschappelijke regeling HNG worden door het dagelijks bestuur van het HNG begroot op € 25.000,- en zullen door de 70 deelnemende gemeenten gezamenlijk worden gedragen. De gemeente Eindhoven heeft als vestigingsplaats van het HNG, toegezegd dit bedrag tijdelijk te willen voorfinancieren. In concreto betekent dit dat per gemeente een bedrag verschuldigd is van € 357,14. dat door de gemeente Eindhoven zal worden teruggevorderd. De dekking voor dit bedrag ad € 357,14 kan gevonden worden in de programmabegroting.

Vervolgstappen

Op grond van artikel 32 van de gemeenschappelijke regeling kan deze regeling alleen worden opgeheven als NV Bouwfonds de totale koopsom heeft betaald en de laatste lening die verstrekt is door derden is afgelost. Gezien hetgeen hiervoor onder conclusie is weergegeven zijn wij van mening dat aan de voorwaarden voor opheffing is voldaan.

Opheffing moet plaatsvinden bij eensluidend besluit van de raden van alle deelnemende gemeenten en met inachtneming van dezelfde datum. Het dagelijks bestuur van het HNG stelt voor om te kiezen voor de datum 1 juli 2007 of zoveel later dan door het dagelijks bestuur nodig wordt geoordeeld. Wij kunnen daarmee instemmen en verzoeken de raad als zodanig te besluiten.

Tot slot moet door het algemeen bestuur tenminste zes maanden voor de daadwerkelijke opheffing een liquidatieplan zijn vastgesteld dat aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant ter goedkeuring moet worden voorgelegd. Het algemeen bestuur kan liquidateurs aanwijzen.

Op 20 april 2007 heeft in Best de vergadering van het algemeen bestuur van het HNG plaatsgevonden, waarin onder meer het voorstel tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling HNG is behandeld. Met het voorstel is toen door de aanwezige leden ingestemd.

In de vergadering is eveneens besloten dat de bestuurskosten en de kosten die verbonden zijn aan de opheffing van de gemeenschappelijke regeling HNG (begroot op € 25.000,--) door alle (70) deelnemende gemeenten gezamenlijk zullen worden gedragen.

De bij dit voorstel behorende bijlagen worden ter inzage gelegd in de visiekamer.

Het advies van de commissie algemene en bestuurlijke aangelegenheden zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond,	
De burgemeester,	De secretaris,
Drs. A.A.M. Jacobs.	Mr. A.C.J.M. de Kroon.

Bijlagen

- brief van directie Hypotheekfonds Noord-Brabantse gemeenten van 8 oktober 2007
- notulen algemene bestuursvergadering HNG van 20 april 2007
- gemeenschappelijke regeling HNG

Raadsbesluit 98
Vergadering 1 juli 2008

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 juni 2008
gelet op de bepalingen van gelet op artikel 32 van de gemeenschappelijk regeling Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG);

besluit:

- I. In te stemmen met de opheffing van de “Gemeenschappelijke Regeling Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG), met inachtneming van de volgende voorwaarden:
 - a) NV. Bouwfonds Nederlandse Gemeenten c.q. haar rechtsopvolger vrijwaart deelnemende gemeenten van alle aanspraken die direct of indirect nog mochten opkomen ter uitvoering van de overnameovereenkomst d.d. 22 december 1995;
 - b) Het dagelijks bestuur van het HNG draagt er zorg voor dat voordat de opheffing van de gemeenschappelijke regeling kan worden geëffectueerd met NV. Bouwfonds Nederlandse Gemeenten c.q. haar rechtsopvolger alle voorzieningen zijn getroffen die de deelnemende gemeenten c.q. het HNG vrijwaren en dat belangen veilig gesteld worden;
 - c) De opheffing van de gemeenschappelijke regeling zal niet eerder plaatsvinden dan nadat de gemeenten die nog aanspraken ontlenen aan de depotconstructie tussen HNG, Bouwfonds en Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) allemaal hebben ingestemd met een nieuwe depotconstructie tussen de respectievelijke gemeente en de BNG, met gelijkblijvende materiele voorziening / inhoud.
- II. De kosten die verbonden zijn aan de opheffing van de gemeenschappelijke regeling HNG te dekken uit de reguliere begroting.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 1 juli 2008.

De raad voornoemd,
De voorzitter,

de griffier,